ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ

www.rkbodisha.in

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ

ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ବା ସର୍କୋସ୍ପୋରା ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗ ଏକ କବକ *Sphaerulina Oryzina* (Syn. *Cercospora janseana, Cercospora oryzae*) ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ

ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ପତ୍ର, ପତ୍ରାଚ୍ଛାଦ ଓ କେଣ୍ଡାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥାଏ ।

ଏହି ରୋଗ ହେଲେ ଅସମୟରେ ପତ୍ର ଓ ପତ୍ରାଚ୍ଛଦ ମରିଯାଇଥାଏ, ଶସ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ପାକଳ ହୁଏ ଏବଂ ଗଛ ଅଧିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ଗଛ ଢଳି ପଡେ । **ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ହୋଇଥାଏ**

ଏସିଆ, ଆଫ୍ରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଏବଂ ଉତର, କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ଏବଂ ପପୁଆ ନିଉ ଗିନିର କ୍ରାନ୍ତି ଓ ଉପକ୍ରାନ୍ତି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ଧାନ ଚାଷ ହେଉଥିବା ଅଂଚଳରେ ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ ପଟାସ ଅଭାବ ଥିବା ସ୍ଥାନ ଓ ୨୫ ରୁ ୨୮ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲ୍‌ସିଅସ୍ ମଧରେ ଉତ୍ତାପ ରହୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ରୋଗ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ଧାନ ଫସଲ କେଣ୍ଡା ହେବା ଅବସ୍ଥା ପରେ ଏହି ରୋଗ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ଗର୍ଭବସ୍ଥା ଠାରୁ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଏହି ରୋଗ ପ୍ରତି ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୋଇଥାନ୍ତି ଓ ଫସଲ ପାକଳ ହେବା ବେଳକୁ କ୍ଷତିର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ।

ଆକ୍ରାନ୍ତ ପତ୍ର

କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ

ନିମ୍ନ ଦାଗମାନଙ୍କୁ ନଜର କରନ୍ତୁ :

- ପତ୍ର ଓ ପତ୍ରାଚ୍ଛଦର ଉପରି ଭାଗରେ ପତ୍ରଶିରା ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ ଈଷତରୁ ଗାଢ଼ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ସରୁ ଦାଗମାନ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଦାଗର ଲମ୍ବ ୨-୧୦ ମି.ମି. ଏବଂ ଓସାର ୧-୧.୫ ମି.ମି. ହୋଇଥାଏ ।
- ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କିସମରେ ପତ୍ର ଉପରେ ଥିବା ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ପରସ୍ପର ସହିତ ମିଶିଯାଏ ଓ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ସରୁ ଶୃଙ୍ଖଳା ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ ।
- ଧାନ ଚଷୁ ଉପରେ ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଭାବେ ଛୋଟ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା ପତ୍ର ଉପରେ ଥିବା ଦାଗଠାରୁ ଓସାରିଆ ଅଟେ । ପେଡ଼ିକଲ୍ ଉପରେ ମଧ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ ।
- ଏହି ରୋଗଦ୍ୱାରା ପତ୍ରାଚ୍ଛାଦ ବିବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ଯାହାକୁ "ନେଟ୍ ବ୍ଲଚ୍" କୁହାଯାଏ । କାରଣ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବାଦାମୀ ଓ ଈଷତ୍ ବାଦାମୀରୁ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଜାଲ ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଶ୍ୱେତ ପତ୍ର ଦାଗ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ପରି ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ସରୁ ଦାଗ ଯୋଗୁଁ ଏହି ରୋଗ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।

ପତ୍ର ଉପରେ କ୍ଷୁଦ୍ର, ସରୁ ଓ ଧାଡ଼ିରେ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଦାଗ

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧି କ୍ଷମତା ଥିବା କିସମ ଚାଷ କରନ୍ତୁ । ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ବିହନ କିସମ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ କୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- କିଆରୀକୁ ପରିଷ୍କାର ରଖନ୍ତୁ ।
- ଜମି ଓ ଏହାର ଆଖପାଖ ସ୍ଥାନରୁ ଘାସ ଏବଂ ବାଳୁଙ୍ଗା ଗଛ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ନୂତନ ଫସଲକୁ ସଂକ୍ରମଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ କବକ ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ପୋଷକ ମିଳିବ ନାହିଁ ।
- ସୁଷମ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଦେଖନ୍ତୁ ଯେପରି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବ ।
- ଧାନ କିଆରୀ ପାଇଁ ସରୁ ବାଦାମୀ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ବିପଜ୍ଜନକ ହେଲେ, ଥୋଡ଼ ହେବା ଠାରୁ କେଣ୍ଡା ହେବା ସମୟ ମଧରେ ପ୍ରୋପିକୋନାଜଲ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ସହିତ ୨ ଗ୍ରାମ କାପଟାନ ୭୫% ସେଚିତ ଗୁଣ୍ଡ ବା ୪ ଗ୍ରାମ ପ୍ରୋପିନେବ ୭୦% ସେଚିତ ଗୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଧାନ ଫସଲ ଓ ଯତ୍ନ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

IRRI

ଏଥିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମତାମତଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଏହାର ସହଯୋଗୀ ସଂଗଠନ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କର ଅଟେ । ପ୍ରସ୍ତୁତି : ନନ୍ କମର୍ସିଆଲ-ସେୟାରଆଲାଇକ୍ ୩.୦ (ଅନ୍‌ପୋର୍ଟେଡ଼)